

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 22. septembra. (D. u.) Službeno saopćava: Rusko bojište.

U istočnoj Galiciji i u Volhinskoj polovini nepromijenjen. Na Ikrvi došlo je u nekoliko dana do zastočkih topničkih bojeva. Pojedini pokušaji Rusa da prođu preko rijeke izjavili su se u vatri naših baterija. Austro-ugarske čete, koje vojuju u Litavskoj, probile su jučer u prostoru Novomirsku raskoju, te su zarobile devet stotina momaka i zaplijenile tri strojne puške.

Talijansko bojište.
Nasuprot sjevernog odjeka Lavarske ravnice podržavaju se neprijateljsko topništvo, danas prije zore kroz nekoliko minuta, zasulo vatru, a da nije napredovalo. U području Dolomita pojačalo je talijansko topništvo djelatnost protiv Monte Piano i područja s obje strane brda. Sveopći položaj nepromijenjen.

Srpsko bojište.
Na Savi i donjoj Drini topnički bojevi i okršaji. Požarevac i Gradisčac nabacimo bombama.

Crnogorsko bojište.
Crnogorsko topništvo pucalo je na Tivat. Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 22. septembra. (D. u.) Iz većeg se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište:
Francuske navale izmedju Suecheza i Nieuville kao i istočno Roelincourtu skrišle se u vatri pred našim zaprijetkama. Kod Villervalla obrorili smo englesko letjelo. Upravljajući je mrtav, motricio ranjen i zarobljen.

Istočno bojište.
Vojna skupina Hindenburgova.

Jugozapadno Lenevanden na Drvini i sjeverozapadno Friedrichstadt provalili su Rusi. Tamo se još nije bilo. Istočno Smeleze, jugozapadno Drinska prodrijele naše čete u neprijateljske pozicije u širini od tri kilometra. Zarobili smo 9 časnika, 2000 momaka i zaplijenili 8 strojnih pušaka. Sjeverozapadno i jugozapadno Osmjane naša navala, povoljno napreduje. Prešli smo odsjek Govije s obje strane Subotnika. Desno je krilo prodrlo sve do predjela sjeverno od Novo Grodecka.

AUGUST ŠENOVA.

Kanarinčeva ljubovca.

(Dalje.)
Nijesam pade ni blizu njega stanovala. U našem dvoran bio je nekakav starišni toranj, a u njem sobica, na spodobu ove, u kojoj sad živim. Tu mi sobicu dade otac za stan, sam je stanovao na drugom kraju kuće a medju nama bilo je dosta sobica, vazda zaključanih kao u kokovu gradu, gdje ne borave gospodari. Stisnuh se u svoj kutić, kako sam bolje znala, presih ga cvijećem, stikami, i vjerujući, mislila je sve čisto kao što ovdje. Ovo siromstvo, što u tomju sobici još i sad stoji, stajalo je u tomju remetinjskog dvora. Ne treba ni spomenuti, da sam i grob svoje majke pohodila, i često polazila. Sad me je istom i u grobu boljelo srce, sad, buduci pametnija, čutila sam istom, bolika je to žalost i bijeda ne imati majku. Za djecaše je lakše: djecaši su vjetrogonje, ali kočeri se hoće majčino oko, majčina ruka. Hoće se majčino srce. Vidilo, svega t ga nijesam imala.
Ja vam odviše brbljam, je li, milostivi gospodine? Eh oprostite, mi ženske uvijek više govoremo, nego što treba; nu govorit ću kraće, da vam ne dosadim.
Ne znam, što je onda u me uslo bilo, kao nekakva vrućica, kao nekakva žedja.

Vojna skupina bavarskog princa Leopolda.

Bojna skupina presla je odsjek Molcada. I jugoistočno istočno nješta izjavili su ruske pozicije na zapadnom dijelu rjeke Mištanke s obje strane pruge Brest-Litovsk-Minsk. Zarobili smo 1000 momaka i zaplijenili pet strojnih pušaka. Dalje prama jugu osvojili smo Ostrov nakon uličnog boja.

Vojna skupina Mackensenaova.

Odijeljena, koja su provalila preko Oginškog kanala kod Telehanija bacile Ruse prama Dobroslavku. Istočno Lovisina pomniji bojevi.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 22. septembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Kod Arburanja uspješno su bile bombardirane dvije neprijateljske točke te su zadini obiljni ljudi. Jedan neprijateljski brod spalili smo topništvom. Naše anatolske baterije bombardirale su sa uspjehom Mortolman i neprijateljske čete kod Sedibara. Na fronti Iraka bio je bombardovan neprijateljski logor i motorni čamci te je jedan motorni čamac potopljen.

Sa bojnih poljana.

Hoće li doći do odlučne bitke u Rusiji.

Hag, 22. septembra. „Standard“ piše o položaju na istočnom bojištu: Nijemci su na jugu Dvinskog u širokoj fronti prodrli na istok. Črta, koju su sašla započeli ide po prilici od Vidsija do močvara kod Kobitnika i Mjasiola. Dijevovali njihovog konjanstva prešli su Viliju, te su zaposjeli razne točke željeznice Vilne-Molodečev-Pinsk, te su istu na nještima razvili. Najvažnije u sudanjen položaju jest, što Nijemci stoje kod Kobitnika po prilici 100 km istočno Vilne, dok Vilnu Rusi još drže. (Čak javljeno već je uzeta). Od Vilne ide ruska četa na jug a dijelom jugozapad, dok se lijevo krilo kod Njemenca zavintulo. Iz ovoga se zaključuje, da će se Rusi suprotstaviti izmedju Vilije i Njemenca, akoprem su njihova krila izvanredno natrag potisnuta. Na sjeveru dogodilo se čak i to, da je ruska vojska na Drvini kod Vilne odsječena. Kad bi bio veliki krug ostao na čelu vojske, ne bi bilo do ovoga došlo, već bi on bio centrom prije natrag potisnuta. Kad je već do ovog položaja došlo, moramo misliti, da će možda ovdje puta doći do odlučne bitke, jer sada uzmak nije moguć i uzlo je to sada upitljivo u Rusiji. Izišjed vjernih onakih položaj je ruske vladje jako oslabljen. I sa sjevera prijeti Ruskima pogublje opkoljenje. Slabo bilo bi za Njemenca, ako bi ih Rusi napali iz hrpta kod gorje Drvine.

Htjela sam da popravim, polješan gospodarstvo. To je dakako sušnije od mlade djevojke, koja otklanjaju u samostanu, ne zna upravo ništa o gospodarstvu. Ali volja mi je bila jaka, sve vragometno, a nijesam ni luda bila, po sam se tako burala i gurala kroz te svakdanje brige. Nered mi je dosadivao, htjela sam pokazati, da jesam za nešto na svijetu, ako sam i ružna, nadala sam se, da ću možebit radeći s vremenom omiliti oči. Uzeh ključte od pivnice i spremnice k sebi, pazila sam na ležake, zatvarala mljeko, stajala kod bačava, kad se je vino pretakalo, i kod krava, kad se je dojilo. Htjela sam služiti, da mete, pere, bijeli, prede, u krakno, zabadala sam svoje prste svakom. Sad da ste vidjeli slučaj! Sve je na me zarčilo, jer sam ih gozila iz nerada u red, jer sam im pazila na duge prste, tre ne dala, da mi oca okrađu. Sve je bilo pod ključem i mojim okom. Prije je cijelo selo živjelo od naše kuće, trošilo se na oćeve račun, jeo se, pilo se, grabilo se po volji. Kad bijah djetinom, nije me ništa gledao, kan da ništa ne brojim. Sad, kad narastoh do djevojke, gledalo me sve, ali popriekoe, gospodine. Nikad me ne bi slušnjač medj sobom drugačije zvala nego „grdi vrag“. Učinili mi jeokavke pšine, polimitali svi ih ono, bacali klipove pod noge, ali ja sam to

Pred padom Dvinska.

Stockholm, 22. septembra. „Dagensbladet“ javlja, da je udes Dvinska započeo. U Dvinsk će uskoro ustupiti njemačke čete.

Ruski izvještaj o Vilni.

Berlin, 22. septembra. Ruski ratni izvještaj od 18. septembra donosio o bojama oko Vilne ovo: Na lijevoj obali Vilije i zapadno Vileika u toku su žestoki bojevi, te je kod toza jedan broj neprijatelja usmrćen. Istu tvrdokost pokazuju borbe na srednjoj Viliji i u blizini okolič Vilne. Neprijatelj se napređe da unđe u grad. Jugoistočno Oranija bila se naše čete potisnute od žestokih navala kod Raduna i Smilčinga. Kod Zarežja, zapadno Sučena, u toku je bitka. Mnogo njemačkih ljesina leži pred našom frontom. U okolini zapadno rijeke Lebede, pitoka gorjuje Njemenca, razvio je neprijatelj žestoku topovsku paljbu kod sela Malevici i Dubrove. Naše zaštitne čete su tamno nekoliko potisnute.

Zračna navala na Stuttgart.

Berlin, 23. septembra. (D. u.) Neprijateljski zrakoploveci navallu su na Stuttgart, označivši svoja letjela njemačkim znakovima. Četri su osobe ranjene. Više je vojnika i civilnih osoba zarubeno. Šteta je neznatna. Obrambeno zapovjedništvo pucalo je na letice, koji su se udaljili u južnom pravcu prama Frankfurtu.

Dogodjaji na moru.

Potopljen engleski parobrod.

London, 22. septembra. (D. u.) Engleski parobrod „Linknoor“ bio je potopljen.

Potopljena ruska podmornica.

Petrograd, 23. septembra. (D. u.) „Ruskoje slovo“ javlja smrt zapovjednika ruske podmornice „Delphin“, Taherkasova, sa cijelom momčadi u istočnom moru.

Ententa.

Francuske pritižbe.

Pariz, 22. septembra. Razni listovi, medju ovima „Guerre Sociale“, „Libre Parole“ i „Homme Enchaîné“ napadaju vladu, što je imenovala potajnikom odijela zračne flote državnog odjelnika Besnard, mjesto jednog stručnjaka. Osobito Clemenceau, čijov je članek napisao preko polovice zaplijenila, oštro napada vladu i izjavlja, da je Viviani za to mjesto imenovao radikala, da povisi ugled kabineta kod radikalca i socijalista. Takov politički manevar nije dopustljiv sada, kada već ote godinu dana Nijemci stoje na vratima Pariza. Zalosno, što vladu na tako važno mjesto nije imenovala jednog stručnjaka.

U takovu pleničkom dvoreu ima dosta svakdanjih briga. Ali kad bi mu tko o tih malicah progovorio, znale su mu nosnice podrhtavati, kao da ga je boćula kouska muha. Pustao je sve na mojoj brizi. Bio je strastven lovac, najradije išao je na vuke i lisice. Kad je za zmjirke noći snijeg o mjesecini stjevao kao biser, znao bi se otac dići od večere, pribaciti dviejevku i odmaknuti u debeli snijeg za vukom. Ljudi su o njem pričali, da umije vječji jezik i da doziva ob noć u sumi vukove. Ja mu pri tom nijesam smjela prigovoriti. Jedan jedini put pokušala sam, ali on mi okrenu leđa, naučevše kmetu na glavu i ošte. Moje objedi, moje večere bijahu dosta tužne. Sjedišla sam uz oca kao lutka, on je prsti bubnjao po stolu, gledao u zemlju ili s prozora, pa je pri tom čakovo žude. Najzad poljubila ga u ruku, rekavši: „Laku noć!“ a on bi bubnjajući dalje odgovorio: „Laku noć!“ Rado se igrao na kavalira, to je već bilo u krvi svih Lenica. Katkad je sjedio kartajući se za stolom, gubio mnogo i mnogo novaca; ali on vam nije govorio ni slovevice, nego što za karle trebate, niti dilaća na bradi ne bi se m-kla, i kad je morao drugom pri kraju igre platiti 50 ili 100, a katkada i više forinti, nasmjehnuo bi se lagakoe, kan da nije ništa.

(Dalje slijedi.)

Ruske laži.

Petrograd, 22. septembra. Dozvolom vojničke cenzure donosa moskovski list „Utro Rosije“ slijedeći brojaj iz Kijeva: U zadnje dane doreveno je u Kijev pet partija zarobljenika, među kojima više časnika. Mnogi su zarobljenici ranjeni od žena. Tri su gospodje, koje su na Njemenca bacale bombe, teško ranjene, „Voss, Zeitung“ dodaje: Ovu čemo vijest zajedno pamtiti kao da dolazi iz nesumnjivog izvora.

Parlament ruskih gradova.

Petrograd, 22. septembra. Za prošli ponedjeljak bila je u Petrograd sazvana sjednica zastupnika ruskih zemalva i gradova, kojemu su imali prisustvovati i mnogi članovi Dume. Iz početka nisu bili u Petrogradu na jasnom, hoće li dopustiti sastanak ili ne, te se za to htjelo pitati ministere Gorenikina ili ministra unutarnjih poslova. U zadnji čas odustalo se od ovoga i odlučio sastanak držati. Glavna je točka dnevnog reda bila odogoda Dume, te su zastupnici bloka u tom pogledu dali razjašnjenje i prijedlog. Rasploženje je bilo jako ratoborno. Vođa oktobrista Gučkov izjavio je, da će odogoda Dume imati nevidljivih i žalosnih posljedica. Singarev je izjavio, da je odogodom Dume počinjena velika i gruba politička pogreška, koja bi mogla donijeti kvara zemlji. Kerenski je izjavio: Blok ili mora voditi borbu do skrajnosti, ili je već dokazano da nije vrijedan da opstoji. Sa vladom se ne će stupiti u nikakve pregovore. Ako su se vladu i kruma odlučili vladati bez i protiv zastupstva naroda, onda neće i nose svu odgovornost. Ako dođu na vladu ljudi iz Dume, onda će parlament dijeliti i svaku odgovornost. Petrogradska agentura javlja, da je istina Duma bila iznenadjenjem odgođenjem, m ona je i sada kao i prije za to, da se rat nastavi. Rasploženje u ruskim političkim krugovima označuje se ovim riječima: Mi hoćemo pobjedonosno napredovanje potpunoći, ali vladu i kruma nam to onemogućuje.

Saziv Dume.

Atena, 22. septembra. Prama vijestima, što dolaze iz Petrograda, Duma će biti opet uskoro sazvana i svakako prije negoli je to već bilo odlučeno.

Odstup triju engleskih ministara.

Rotterdam, 22. septembra. Iz Londona se javlja: Glasa se, da su ministri Chamberlain, Selborne i Carson, koji su bili za uveđenje vojničke obvezatnosti za žrtviti neke se ih otpusti.

Venecijelsti protiv centralnih vlasti.

Atena, 22. septembra. Novinstvo veneciovske stranke opet je započelo od nekoliko dana oštro pisati protiv centralnih vlasti.

Borba za vojničku obvezatnost.

Kristijanija, 22. septembra. „Morningblade“ javlja iz Londona, da nije nikakva tajna o engleska vlada nije jedina u pogledu obvezatnosti vojničke službe. Boje se da bi mogla radi toga nastupiti i kriza u kabinetu. Mnogi su mnijenja, da će se članovi kabineta podržati potrebni, što ju budu zahtijevali dozgoditi na razliku. Ako bude Kičener zahtijevao samo promjenu rekrutiranja, onda je moguće, da bude kabinet na ovo iz neke opaske pristao. Ako Kičener cilja i na opću vojničku dužnost, kabinet će, — prema mišljenju konservativaca, — isto prihvatiti taj prijedlog. „Daily Telegraph“, koji je odlučan protivnik vojničke dužnosti označuje agitaciju kao pokušaj, koji bi imao vladu svezati ruke.

Balkan.

Poraz entente.

London, 22. septembra. „Manchester Guardian“ veli u uvodnom članku: Potpis tursko-bugarske pogodbe bio bi poraz entente diplomacije. Turska ne bi stalno odstupila svojeg područja, ako joj ne bi Bugarska osigurala barem neutralnost i za budućne vrijeme. Ako se je ona obvezala napram Turske, onda bi mogla dobiti Makedoniju samo silom. To bi bila i izjava bugarske vijesti, prema kojoj će se Bugarska uplesti u rat, da osvoji Makedoniju.

Srpsko-bugarska granica zatvorena.

Budimpešta, 22. septembra. Iz Sofije se javlja: Sakupljanje srpskih četa na bugarskoj granici nastavlja se. Sve porogranične straze su znatno pojačane. Srpski generali štop proglašene je porogranično područje kao ratnu zonu.

Bugarski general o Dardanelima.

Carigrad, 22. septembra. Bugarski general Kovacev, koji od nekoliko vremena biva ovdje, a koji je za vrijeme balkanskog rata vodio četvrtu bugarsku vojsku pred Bolairom izjavio je dopisnicu lista „Tasvir-i-Efikar“ da on drži, da je Dardanele nemoguće zauzeti i to prvo radi topografskog oblika poluotoka Galipolija, a drugo radi hrabrosti turske vojske, koja ima lakvih svojstava, kojih nema francusko-engleska vojska. Kovacev vjeruje, da će Englezi i Francuzi biti prisiljeni, da sramotno povuku svoje čete iz Dardanela. Što se bugarsko-turskih odnosa tiče izjavio je Kovacev, da su ovi osobito sračun i obzirom na današnje zahtjeve bitvaju dnevno bolji. Izmjeđu Bugarske i Turske nema više nijednog pitanja, koje bi prouzročilo kakovo nesporazumijelje. Danas su ovi svačkov Bugarina uprte u Makedoniju, to svaki Bugarin želi, da se ovo područje opet osvoji. Kovacev se jako optimistično izjavio o centralnim vlastima, koje nisu od početka rala počinile nikakvu pogrešku, i ako tako nastavle, bit će konačno one pobjednice.

Turska iskrena napram Bugarske.

Budimpešta, 22. sept. „Vilag“ javlja iz Sofije, u Lozengrad (Kirklisse) na granici Bugarske stigao je turski ministar unutrnjih poslova Taalet hej, pozvano je da se k sobi odlićneke u ime izjavio, da je Turska puna iskrenih čuvstava napram Bugarske, to da joj odstupna svoja područja. Pozvano ih je neka upitvaju na narod, da se ne bude nik uprotivio bugarskim vlastima. „Recite narodu, da jih ne osvajaju neprijatelji, nego da dolaze pod vladu, koji ih i dosada simpatizirala sa Turskom“. Taalet hej putuje i po drugim mjestima, te će na koncu biti u Drinopolju kod predaje, gdje će zastupati tursku vladu. Bugarsko novinstvo jako laskavo piše o putovanju Taalet hej, te vidi u postupku Turske pravu savezničnu.

Bugarsko-rumunjski odnošaji razjašnjeni.

Beč, 22. septembra. „Mittezeitung“ javlja iz Sofije: U ovdješnjim se krugovima glasa, da su odnošaji između Bugarske i Rumunjske potpunoma razjašnjeni. Između obiju država ne opstojie više nikakve nesuglasnice. Putovanja bugarskih i rumunjskih državnika u Sofiju i Bukarest dokazuju, da je došlo do važnih zaključaka.

Rumunjska granica.

Sofija, 22. septembra. Zabrana uvoza preko rumunjske granice i centralnih česti još se drži u kreposti, ali se je u nekojim slučajevima već popustilo.

Tursko-bugarska pogodba.

Köln, 22. septembra. „Kölnische Zeitung“ prima od svojega dopisnika iz Sofije: Predaja turskog područja Bugarskoj uslijedit će budućih dana. Bugarskoj će bi najprije predana željeznica Dinopolje—Dimotika, za koju će Bugarska dati orijentalnim željeznicama neku odštetu.

Zaposjednuće Makedonije neprijateljski čin napram Bugarske.

Bukarest, 22. septembra. Kako je poznato predložila je ententa Bugarskoj, da će uzjacie čete zaposjesti Makedoniju, da ju njoj osiguraju. Bugarska je vlada na to izjavila, da bi takovo zaposjednuće smatrala neprijateljskim činom.

Iz neutralnih država.

Pouzdanje u grofa Bernstorffa.

New-York, 22. septembra. Amerikanski listovi naglašuju, da dobro riješene njemačko-amerikanskih pitanja ovisi o diplomatskoj sposobnosti grofa Bernstorffa i to od izvještaja, što će ga on poslati u Njemačku kaosto i o primitku njegovog naziranja u Njemačkoj. „Evening Post“ tvrdi, da se vlada Sjedinjenih Država u dvanaestom satu potpuno prepustila u ruke Bernstorffa.

Sastanak socijalista.

Basel, 22. septembra. Internacionalni socijalistički sastanak, bi je u jednom mjeslu Švicarske, koje se držalo tajno. Socijalistički „Berne Tagblatt“ javlja sada, da je to bilo u Zimmerwaldu od dne 5. do 8. septembra. Povod tome sastanku dali su italijanski socijaliste. Predkonferencija održavala se već prije u Bernu i to dne 11. jula.

Sastanku su prisustvovali i Nijemci (Ledebour i Hofmann). Neodvisna radnička stranka Engleske izjavila se sporazumno sa svrhom sastanka, na njezini članovi nisu mogli sastanku prisustvovati, jer im vlada nije izdala putnica.

Englesko-francuski zajam.

Vijesti, raširene u francuskim listovima, da su Francuska i Engleska tražile zajedno zajam od 1 milijuna dolara u Americi, kao što svrha i uvjeti zajma, posve su nejasni i u protuslovlju među sobom. „Times“ javlja, da kao prvom jamstvom za zajam imalo bi biti prenos engleskih i francuskih tražbina, sa subsidijarnim jamstvom američanskih vrijednosti. Agencija Havas nijeće svako jamstvo sa strane Amerikanaca. Što „Times“ piše čini se rječitijom. „Havas“ javlja već kod New-Yorka, da će američka vlada dopustiti u New-York stiglih francuskih i engle-kim bankirima, da slobodno obavljaju svoje poslove sa američanskim bankirima, jer da to nije povreda neutraliteta.

Još je rječitijom i tendencioznija vijest iste, od francuske diplomacije plaćene agencije, o američanskim Nijemcima. Evo je doslovce: „Doznalo se, da je dio njemačkih upitnih bankira u Americi zaključio, da će potpisivati zajam zajedno sa ostalim američanskim bankirima. Ova grupa obuhvaća, osim nekojih, koji se još kaptiriziraju, da podupiru Nij-mece, skoro sve bankare njemačk u porijetla. Jedan je od njih kazao: Nase simpatije u tom ratu bile su za Nijemce, ali mi smo najprije Amerikanci; želimo napredak Sjedinjenih Država kojima bi opasnost prijetila, kada ne bi zajam uspio. Mi bismo prama tomu smatrali uvredom za sebe, kad nam se ne bi dopustilo sudionostivati kod zajma.“

Visa bezobraznost ove vijesti je tolika, da ju i sama francuska javnost oštro kritikuje i demantuje:

„Petit Parisien“ donasa iz New-Yorka: „Njemački i germanofilski bankiri očajno rade svim silama, da osujele englesko-francuski zajam. Šalju silu letaka svuda po Sjedinjenim Državama, upozorujući bankire na veliki riziko, da će nove posudbe njene savezniciima izgubiti. Prijete se Nijemci u Chicagu, da će svoje akcije povući od svih onih poduzeća, što budu potpisali kakvu svotu francusko-njemačkog zajma.“

Takve vijesti pokazuju, kakvih je laži kadra agencija Havas, te koliko joj se smije vjerovati.

Lavovski nadbiskupi kod namjesnika Collarda.

„Reichspost“ javlja: Za boravka Nj. Preuzvišenosti namjesnika generala Collarda u Lavovu, posjetio je nadbiskupe Bilzevskija i Teodorovića, a obojica uzvratilo mu posjet već sljedećeg dana.

Kako javlja „Kurjer Lvovski“, zamoliša oba crkvena kneza Nj. Preuzvišenost, da podnese njihove osjećaje najveće hrabrosti pred Najuzvištenije Prijestolje, radi upravo očinskih riječi Njegovog Velicanstva poglavici Poljačkog Kluba. Potom naglasile obojica, da stanje zemlje zahtijeva energično zauzimanje oblasti, da se čim prije, po osnovi pretrpljene ratne štete pobijele i nadoknade. Crkve treba brzo opeta podignuti; ni školsko pitanje ne smije se odgađati. Učiteljstvu treba omogućiti čim prije, da se povratu vršenju svojega čina. Kao vrlo uzemirujuću pojavu navodeše nadbiskupi, što neki elementi podmulko i strastveno denunciraju, ne šteteći ni zaslužnih osoba. Imade se zahtijviti uvjajavnosti i velikodušnu komandanta druge armije, što se na kuga nije izvanredno raširila. Uzroci neosnovanog sumnjivanja nemaju nista zajedničko sa državnim probicima, već potječu najčešće iz najnižih instinkta, te se imaju smatrati, kao izrodjena nakaza od nezdravih političkih i spekulacijskih prilika.

Oba nadbiskupa kao klasični svjedoci i očevici svega, što se u Galiciji kroz 10 mjeseca zbivalo, smatraše svojom dužnošću, da namjesnika izvjeće, kako ponašanje svih slojeva plemstva zaslužuje potpuno priznanje, mi više, što su u nekoj dopisnoj nepravde snasili, te je osobito činovništvo ostalo bez sredstva za život. Samo nepriznavanje toga značilo bi nezahvalnost krivicu.

General Collard zahvalio se crkvenim knezovima za njihovo pouzdanje, te ih uvjeravao, da ne će ničesa zapustiti, da priredvo povoljnom svršetku teške, povjerene mu zaduče.

Razne vijesti.

Zaplijona proizvoda vina u kotarima Kopar, Poreč i Pazin. „Triester Tagblatt“ javlja, da je primorsko namjesništvo izdalo naredbu prema kojoj se sav proizvod vina u godini 1915. u kotarima Kopar, Poreč i Pazin zaplijenjuje u svrhu opskrbe vojnštva i civilnog stanovništva sponumitli triju kotara. Primanje vina od producenta uslijedit će prema potrebi od 1. novembra o. g., a cijene vina bit će prama alkoholu vina između 44—77 K po hl.

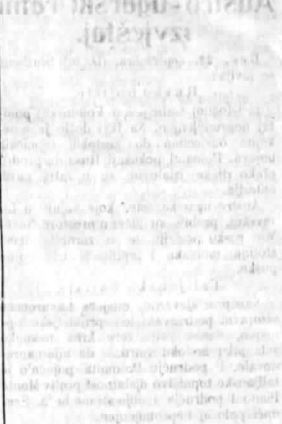
Kupovanje zastavica. U zalnjeje vrijeme ranih opskrbni rad stavio u promet zastavice, koje se je izjzysivalo prigodom raznih pobjeda. Obzirom na veliku rasprodaju, što je bila prigodom cesarstvo prodaju, što je bila pripravo veliku zaburdjena odbor je pripravio veliku u nakup za cesarve imendan, koji će se slaviti dne 4. oktobra. Cijene su ove: I. Velicina 35 za 48 cm sa pričvršćenjem: austrijska, austrijska i njemačka i 120 K po komadu austrijska i njemačka K 150. Cijela serija četiri zastavice K 5. Bez pričvršćenja: austrijska, austrijska i njemačka i 110 K po komadu austrijska i njemačka K 140. Cijela serija četiri zastavice K 460. II. Velicina 80 za 120 cm bez pričvršćenja: austrijska, austrijska, njemačka i turska i 4 K po komadu. Cijela serija svih četirih zastavica K 15. Zastavice se mogu nabaviti u mjesnom općinskom uredu.

Treći austrijski ratni zajam. Iz Beča javljaju: Pripravlja se treći austrijski ratni zajam. Kada i kako će se raspisati, jeste zajam. Kada i kako će se raspisati, jeste zajam odlučeno, mu najbrže onda, kada bude zaključen treći ratni zajam u Njemačkoj.

Kovani novac. U drugoj četvrti ove godine skovano je po izlaku vrhovnog računarskog dvora: 3.934.434 komada po 1 krunu, 4.400.000 komada po 10 fl. i 1.293.353 komada po 2 silira u skupnoj vrijednosti od K 4.404.321.26. Prekavano je sitnog novca u vrijednosti od 312.288.60 K. Stavljeno je u promet u tome razdoblju sitnog novca za 4.290.613.68 K. Od početka godine do 30. lipnja skovano je sitnog novca za 131.475.657 K u srebru za 25.674.900 K u niklu i alupaku, te za 8.002.253.25 K u bakru. I unatoč tome vlada u mnogim krajevima, naročito kod nas oskudica u sitnom novcu!

Tečaj livsterlina. Sve novine pišu, da je tečaj livsterlina počeo opet polagano rasti. Razlog tome je navodno taj, da je

Engleska uvezla mnogo zlata u Americu, a osim toga da je hlijeta sklopiti ovdje zajam, koji bi služio za ojačanje tvrdja livsterlina. Medjutim je taj zajam Wilson sprječilo, ali zato Englezi nijesu odustali da dobe taj zajam privatno kod banka, i zato stoje u pregovorima sa većim američkim bankovnim kućama.

Panama kanal. Ovih dana donijele su neke strane novine, da se Panama kanalu srušio neki nasip, koji onemogućuje redoviti promet.

Mi upotrebljujemo ovu zgodu, da u ojeće rekmeno nešto o tom kanalu, koji se je prema projektu Amerike imao ove godine predati javnom prometu.

Dne 10. listopada 1913. je predsjednik Wilson raskinuo i u znak dignu putem električne naprave zajedni zemljani spoj ovog kanala. Tim momentom spojio se atlantski ocean sa Tihim oceanom. Posljedje toga imale su se samo sagraditi uređbe i naprave, koje su dogotovljene ove godine ali kanal je već plavio.

Važnost kanala za Sjevernu Americu od velikog namjenovanja, jer si Amerika kolosalno skraćuje put u Aziju i Australiju, a to će ju učiniti sposobnijom u konkurenciji.

New-York je Sanghaja bliži za 1800 morskih milja nego Liverpool, Sidney za 2400 morskih milja, Nova Selandija za 2800 morskih milja. Da je dakako već radi podrobnih razlika moguća konkurencija o tome nema sumnje, no ne može se ništa o tome danas govoriti, dok se ne će rat svršiti, koji će postaviti nove odnose među državama na polju trgovine, carina i t. d. (Hrv. Ljodj).

Posl. br. U 159/15.

U ime Njegova Velicanstva cara!

C. kr. kotarski sud u Buzetu po tužbi funkcionera državnoga odvjetništva kao javnoga tužitelja protiv Antuna Podrečka št. 112 Z. 16/1/1896 L. D. Z. iz god. 1897. br. 89 u prisilnu funkcionera državnoga odvjetništva Bigalio kao javnoga tužitelja optuženika, koji se nalazi na slobodi, nakon glavne rasprave danas provedene a na osnovu prijedloga učinjenoga od tužitelja, da se uporati zakon

sudio je

Antuna Podrečka pok. Meta i pok. Dink Brždena iz Sv. Duh. tamo boravećeg a pripadajućeg u Buzetu, 47 god. st., kat. vj. oženjena, malo-posjednika, pismena, već kažnjena radi prekršaja o hrani.

krivim:

da je dne 5. prošlog jula otposlao u svrhu prodaje iz Sv. Duh. u Pulu mlijeka, koje je bilo navodnjeno te tako potvori hranive predmete u svrhu zavarivanja u prometu i trgovini dakle št. 112 Z. 16/1/1896. L. D. Z. iz god. 1897. l. 89 L. D. Z. te biva zato na osnovu istog paragrafa uporabom št. 266 k. z.

osudjen

na dva (2) dana zatvora te na plaćeb postupnicnih troškova i onih ovršne kamata. Osim toga proglašiti će se nazadno prava na trošak optuženika u „Hrvatskom Listu“ u Pul.

Omissis.

Buzet, dne 12. augusta 1915. Vioda v. r. Dr. Volarić v. r.